

Wietolie

De strijd om het cannabiswater uit Amerika

Via een maas in de wet is sinds kort een vorm van wietolie te koop die normaliter alleen op recept bij de apotheek verkrijgbaar is. De man erachter is Rinus Beintema, een oudgediende in de wietoliehandel. Hij laat het maken in de VS, maar is het legaal?

Door Haro Kraak

Het etiket van het cannabiswater dat Rinus Beintema in de VS laat produceren.

De eerste lading ging in januari zonder problemen door de douane. Niemand die een vraag stelde. Bij de tweede ging het iets anders. Rinus Beintema kreeg een brief van de douane dat zijn uit Amerika geïmporteerde vracht nader onderzocht werd. Een paar dagen later kwam het verlossende bericht: de twee containers van 25 liter werden vrijgegeven.

Voor Beintema was het de eerste indicatie dat de maas in de wet die hij dacht gevonden te hebben ook daadwerkelijk een opening bood. Na jarenlang zoeken was het hem dan eindelijk gelukt om een *loophole* in de regelgeving rond cannabis te vinden.

Met het manoeuvreren binnen en buiten de wet, met name het gedoogbeleid, heeft Rinus Beintema (55) een flinke voorgeschiedenis. Zijn halve leven zat hij in de illegale teelt en leverde hij grote partijen wiet aan coffeeshops. Na een geveelddadige ripdeal, waarbij zijn compagnon werd neergeschoten, stapte uit hij het criminele circuit.

Voortaan wilde hij in alle openheid opereren. Het werd zijn missie om het gedoogbeleid open te breken. Hij richtte in 2013 de stichting Suver Nuver op en begon wietolie te verkopen via de post, vooral aan mensen die er om medicinale redenen behoefte aan hadden. Als pijnbestrijding, om beter te slapen, om eetlust op te wekken, sommigen gebruikten het tegen epilepsie of reuma.

Doe het in overleg met je huisarts, zei Beintema er altijd bij. Hij claimt niet dat het middel genezende krachten heeft. Wel dat veel mensen zeggen er baat bij te hebben.

Al snel kwam hij erachter dat er een enorme markt was, van Nederlanders die teleurgesteld waren in de reguliere zorg en naar alternatieven zochten. Binnen een paar jaar leverde hij - voor een donatie van 10 euro per persoon - elke maand aan 15 duizend mensen een sachetje wietolie via de post. Hij ging ervan uit dat hij elk moment opgepakt kon worden en dat zijn operatie gestopt zou worden, maar het duurde tot 2018 tot hij een brief van de politie kreeg. En tot 2021 totdat hij vervolgd en veroordeeld werd.

Beintema werd schuldig bevonden door de rechter, voor het overtreden van de Opiumwet en de Geneesmiddelenwet, maar kreeg geen straf. De rechter riep de politiek op een debat te voeren over medicinale wiet en het gedoogbeleid.

Een paar maanden na zijn veroordeling blijkt dat Beintema niet op Den Haag gaat wachten. Hij heeft alle regelgeving rond cbd- en thc-olie nog eens bestudeerd en denkt de handhaving te slim af te zijn. Daarvoor moet eerst het onderscheid tussen cbd en thc, stoffen in cannabis, uitgelegd worden.

Thc is de psychoactieve stof in canna-

bis waar je stoned of high van wordt. Cbd (cannabidiol) heeft dat effect niet, maar heeft wel invloed op de werking van thc. Cbd zou wel andere effecten op het lichaam hebben. In de drogist is cbd-olie zonder recept te koop voor een waaier aan klachten: van slapeloosheid tot epilepsie, van angst tot depressie. Hard wetenschappelijk bewijs van de werking ontbreekt tot dusver.

Bij de apotheek kun je op doktersrecept ook thc-olie krijgen. Tot 2017 werd die vergoed door zorgverzekeraars. Daarna niet meer omdat er te weinig bewijs zou zijn voor de werking. Sindsdien daalt de verstreking van thc-olie via de apotheek gestaag. Intussen floreert de illegale handel ervan op de zwarte markt, vooral omdat de olie daar goedkoper is.

Maar Beintema wil een legaal product maken dat zonder doktersrecept verkrijgbaar is. De richtlijnen rond legale cbd-olie zijn simpel, zegt hij. 'Er zitten bijna altijd nog sporen van thc in de olie. Er wordt daarom niet gehandhaafd als het product onder de 0,05 procent thc blijft. En je mag als volwassene niet meer dan 160 microgram cbd per dag binnen krijgen.'

Als je goed kijkt naar die twee getallen, zegt Beintema, kan de maas in de wet je al duidelijk worden. 'Het is eigenlijk heel simpel. Het ene is een percentage en het andere is een absolute hoeveelheid. Kortom, het volume van wat je inneemt bepaalt de kracht van de werking. Ook met een product van 0,05 procent thc kun je dus het gewenste effect bereiken als je er genoeg van inneemt.'

Hiermee is het dilemma nog niet helemaal opgelost. Bij thc-olie nemen gebruikers er doorgaans een paar druppels van per dag. De basisolie die Beintema bij Suver Nuver verkocht was 1 procent thc. 'Als je hetzelfde effect van een paar druppels wilt evenaren met een product dat maar 0,05 procent thc bevat, moet je een heel glas olie van 200 milliliter drinken. En dat wil je niet, dat is niet goed voor je.'

Beintema moest dus op zoek naar een andere, gezondere drager voor de thc. Het liefst iets wat oplosbaar is in water. Maar olie en water gaan niet samen. Hij zocht contact met een Amerikaans bedrijf, Hemp Synergistics, dat in Pittsburgh met geavanceerde technologie bewerkingen maakt van cannabis. Omdat wiet sinds een paar jaar legaal is in een aantal staten in de VS wordt er daar veel meer onderzoek gedaan naar de verschillende medicinale toepassingen van cannabis.

In een Zoom-interview vertelt oprichter Russ Cersosimo over zijn bedrijf. 'We zijn al zover dat we cannabinoiden, de actieve stoffen in hennep waarvan er honderden tot dusver gevonden zijn, afzonderlijk kunnen extraheren en zo cocktails kunnen maken die specifiek toegerust zijn voor een bepaalde medici-

“**In principe kunnen ze met een pennestreek de regelgeving veranderen en deze weg dichttimmeren**

Rinus Beintema
Wietoliehandelaar

nale toepassing, bijvoorbeeld om beter te slapen of je te concentreren.'

Via een gepatenteerd proces dat 'biody' wordt genoemd, maakt het bedrijf van hennep een witachtig poeder dat qua substantie lijkt op eiwitpoeder. Op moleculair niveau kiezen ze de cannabinoiden die ze willen en verpakken die vervolgens in een zogenoemde 'polysaccharide helix'. Waardoor het lichaam denkt dat het een koolhydraat binnenkrijgt, en dat je geen cannabis maar aardappel eet.

'Dat noemen we ons Trojaanse Paard', zegt oprichter Cersosimo. 'Als je een medicijn slikt, herkent het lichaam dat als onnatuurlijk en valt het aan met enzymen. Dat gebeurt dus ook met wietolie. Dat betekent dat tegen de tijd dat de cannabis door je systeem in je maag terecht is gekomen, waar het in de bloedbaan kan komen, ongeveer 90 procent van de werkzame stoffen al afgebroken is. Maar als het lichaam denkt dat je een aardappel eet, maakt het die enzymen niet aan. Met onze techniek kunnen we dus een product maken met veel minder thc, maar dat alsnog een veel sterker effect heeft.'

Twee specialisten van de TU Delft en de Universiteit Leiden bevestigden desgevraagd dat enzymen op een dergelijke manier inwerken op cannabis en denken dat deze techniek inderdaad een sterker effect kan hebben.

'Slaappillen zijn heel verslavend en werken minder goed'

Karin Meesters (52), oud-docent

■ 'Ik heb een aantal chronische aandoeningen, zoals fybromyalgie, poly-artrose, diabetes en astma, waardoor ik relatief veel pijn heb en slecht slaap. Ik kom niet goed in mijn diepe slaap. Ik heb een aantal jaren geleden de opties met mijn huisarts besproken. Slaappillen zijn heel verslavend en werken steeds minder goed.'

'Na lang wikken en wegen heb ik acht jaar geleden besloten de thc-olie te proberen van Suver Nuver. Het was eerst een beetje zoeken naar de juiste dosering. Ik gebruik een paar druppels voor het slapen gaan. Als ik veel stress heb, gebruik ik wat meer. Als je teveel neemt, kun je er stoned van raken. Ik vind dat niet zo'n prettig gevoel, ik krijg een soort stroboscopische beelden als ik mijn ogen sluit. Ik gebruik de olie

overdag niet, omdat ik ook in het verkeer wil kunnen deelnemen en voor mijn dreumes wil kunnen zorgen.'

'Sinds februari heb ik de waterdruppels genomen, dat zijn dus sachetjes van tien milliliter per portie die gelijk staan aan één druppel van de olie. Het werkt heel goed. Ik zat op zes druppels olie per dag en zit nu op twee à drie waterdruppels. Met een lagere dosering bereik ik hetzelfde effect. Ik slaap dieper, zonder stoned te worden. Ik heb ook rusteloze benen en spierspasmies 's nachts, daar werkt het heel goed voor.'

'Ik hoop dat ze dit nieuwe product kunnen blijven verkopen. Ik vond het toch altijd een naar idee dat Rinus en zijn team strafbaar bezig waren voor mijn welzijn.'

Rinus Beintema: 'Bij iedereen is het effect anders.'

Foto Harry Cock / de Volkskrant

REACTIE INSTITUUT MEDICINALE CANNABIS

Renger Witkamp, voorzitter Instituut Medicinale Cannabis (IMC), een samenwerking tussen onder meer zorgaanbieders, wetenschappers en bedrijven: 'We vinden het kwalijk dat op deze manier met de gezondheid van mensen wordt omgegaan. Medicinale cannabis is overal in Nederland via de apotheek op doktersvoorschrift verkrijgbaar. Daar is geen maas in de wet voor nodig. De minister werkt nu bovendien aan een nieuw beleid voor medicinale cannabis in Nederland. 'Dat de douane een product doorlaat wil niet zeggen dat het legaal is. We hebben ook nog een Geneesmiddelenwet en een Warenwet. Ik betwijfel ten zeerste of daaraan voldaan wordt op deze manier. Ik acht de kans groot dat de opsporing zal redeneren dat de totale hoeveelheid thc in al die flessen samen toch zodanig hoog is dat ze zouden kunnen ingrijpen. In het verleden is een dergelijke redenering vaker gevolgd. Het is aan de Inspectie Gezondheidszorg en Justitie om hier iets van te vinden.'

'Ik werd volgepropt met chemische middelen tegen mijn PTSS'

Bart de Leeuw (51), ex-militair

■ 'Ik heb als militair posttraumatisch stressyndroom (PTSS) opgelopen en heb jarenlang bij een psychiater gelopen. Ik werd volgepropt met chemische middelen en zat als een halve lamme op de bank. Ruim drie jaar geleden ben ik overgestapt op wietolie. Die helpt me beter te slapen. Ik heb last van nachtmerries en herbelevingen, waardoor ik zonder medicijnen zo'n vijf keer per nacht wakker word.'

'Later kreeg ik er helaas ook andere ziekten bij, long- en blaaskanker. Ik heb als militair op drie locaties gewerkt die nu als hoogrisicogebied voor chroom-6 bekendstaan. Ik heb twaalf jaar moeten vechten en procederen om een schadevergoeding te krijgen van defensie. Ik gebruik de olie dus als slaapmiddel, maar ook als pijnstilling, en het

werkt ook tegen de misselijkheid na de chemotherapie.'

'Wat ik heel fijn vind aan de olie is dat het nauwelijks bijwerkingen heeft. Bij overmatig gebruik word je stoned, ja. Ik zat tot voor kort op de sterkste olie, 32 procent thc, met drie innamemomenten per dag. Met de watersachetjes heb ik gemerkt dat ze wat korter werken. In het begin kreeg ik dus slaapproblemen. Toen ben ik naar vier keer innemen per dag gegaan. Daarna sloop ik meteen weer prima.'

'Geestelijk houdt dit middel me ook rustig. Ik kan normaal functioneren en twee kinderen opvoeden. Het is geen wondermiddel, maar ik heb er baat bij. Ik zou niet weten wat ik zou moeten doen als het niet meer beschikbaar is. Ik zou dan op zoek moeten in het illegale circuit.'

Het verzoek van Beintema aan de Amerikanen was om dat cannabispoeder wateroplosbaar te maken. Hoe ze dat precies doen, willen de oprichters wegens het patent niet vertellen. Maar het is gelukt, zeggen ze. En begin dit jaar ging er een eerste lading naar Nederland. In plastic flesjes zat cannabiswater dat niet meer dan 0,05 procent thc bevat. En de douane liet de lading gewoon door.

Nu moest Beintema het product nog testen. Het cannabiswater had hij in drie varianten laten maken, waarbij de cannabinoiden in verschillende samenstellingen op elkaar inwerken. Zo kon hij erachter komen welke variant geschikt was voor bepaalde klachten. Hij stelde een groep van 314 proefpersonen samen uit zijn vaste afnemers, verdeelde hen in drie groepen en vroeg hen om in logboekjes het effect bij te houden. Via besloten livestreams, die *de Volkskrant* mocht bijwonen, kregen deelnemers uitleg over het traject.

Uit de enquête van Suver Nuver blijkt dat ruim 80 procent van de 265 personen die het traject afmaakten een sterker of hetzelfde effect rapporteerde, de rest meldde een minder sterk effect. De meest voorkomende bijwerking was een stoned gevoel, bij 9 procent van de deelnemers. Duizeligheid en loomheid werden beide door ruim 4 procent van hen

De resultaten spreken voor zich, zegt Beintema. 'Ook bij de olie zagen we dat een flinke groep, ongeveer een derde van de mensen die ermee begonnen, er geen baat bij hadden. Dat hoort erbij. Bij iedereen is het effect anders. En het is ook een kwestie van wennen vaak.'

Interessant is volgens Beintema dat de variant met een lager thc-gehalte beter werkt voor mensen met slaapproblemen. 'Je wilt 's nachts niet psychoactief zijn. De andere cannabinoiden moeten je kalmeren.'

Inmiddels zijn 10 duizend flesjes van 250 milliliter in Amerika in productie. In twee varianten: dag en nacht. De merknaam is 'Italwater', een verwijzing naar het ital-dieet van rastafari's. 'Cannabinoid-infused water', staat er op het etiket. Daarnaast een tekening van zijn hoofd met kenmerkende baard: 'Rinus approved'. Als zijn afnemers dit product omarmen, zegt Beintema, is dat genoeg voorraad voor een week.

Nu is het afwachten wat justitie gaat doen. 'In principe kunnen ze met een pennestreek de regelgeving veranderen en deze weg dichttimmeren', zegt Beintema.

'Maar dan zullen ze ook alle andere fabrikanten van cbd-producten even streng moeten aanpakken. Dit gaat hoe dan ook de hele branche veranderen.'